

HOSPITALITÉ NOTRE DAME DE LOURDES

DIENST SAINTE BERNADETTE

VORMING

MODULE -1-

DE BOODSCHAP VAN LOURDES IN HET LICHT VAN HET EVANGELIE, EEN GENADE VOOR ONZE TIJD

TER INLEIDING: WIE IS BERNADETTE?

De 19e eeuw erft stuiptrekkingen van verschillende revoluties. De filosofie van de Verlichting, die de eerste plaats geeft aan de Rede ten koste van het Geloof, schijnt te overwinnen. Het liberalisme, dat een systeem wil uitbouwen waarin de mens God niet langer nodig heeft, wil de enige referentie zijn voor de samenleving. De industriële revolutie, die alle traditionele economische systemen veroudert – en de plaats die de mens er in heeft – verandert voor altijd een eeuwenoud evenwicht.

In Frankrijk staat de Kerk zachtjesaan op uit de revolutie van 1789 en het Keizerrijk, zich daarbij openstellend voor een groot missionair elan, die maakt dat heel wat van haar kinderen over de vijf continenten het Evangelie gaan verkondigen.

In Lourdes en zoals overal ontstaat een nieuwe klasse, bestaande uit de kleine bourgeoisie. Zij verrijkt zich, terwijl bij de minder bevoorrechte bevolking velen het slachtoffer zijn van de afschaffing van het tot dan onbeweeglijke systeem.

De bisschop van Tarbes, Mgr. Sévère Laurence, lanceert een pastoraal project, steunend op de terugkoop van de mariale heiligdommen in zijn bisdom, door de evangelisatie van de gelovigen in het kader van de parochiale missie en het stichten van scholen.

In het lage stadsdeel van Lourdes krijgende Soubirous de volle lading van de economische schok. In enkele jaren verliezen zijn bijna al hun bezittingen, maar ook hun waardigheid. Deze familie zal dan alle vormen van armoede kennen en opstapelen, zoals de werkloosheid en dakloos zijn. Op duurzame wijze ervaren zij de ellende en de honger. Voortaan worden ze beschouwd als mensen aan de rand, uitgesloten.

Toch steunt het leven van de Soubirous op twee stevige pijlers. Wat hen inderdaad doet leven is de liefde van het echtpaar en de familie enerzijds, en anderzijds een eenvoudig geloof, steunend op een onwankelbaar vertrouwen in de goede God, gevoed door het dagelijks gebed. In 1844, op 7 januari, wordt in de Boly-molen van Lourdes Bernadette geboren, als oudste kind van Francois Soubirous en Louise Castérot. Als kleindochter langs haar moeder en dochter langs haar vader van een molenaar kent zij tot haar tien jaar een rustig leven, op het ritme van het werk, het leven in familie en een normale plaats van het gezin in de samenleving en de parochie.

Maar in 1854 valt alles in duigen. Het failliet verplicht hen de familiale molen te verlaten. Er begint dan een hele tocht met een dramatische ontknoping. Eerst trekken ze

nog van een kleinere molen naar een goedkopere molen, dan komt er een voorlopige verblijfplaats en een schamele behuizing om uiteindelijk op straat te belanden. De familie krijgt dan gratis onderdak bij een neef, die hun een plaats van 5m op 4m ter beschikking stelt, het oude “cachot”. Het gaat om een oude politiecel, door de politie afgeschafte om dat ze te ongezond was.

Daar moeten de ouders Soubirous en hun vier kinderen voortaan leven. Vader en moeder krijgen het steeds moeilijker om werk te vinden, ondanks de grote veelzijdigheid door hun beschikbaarheid en hun moed. De economische crisis heeft inderdaad in de streek hard toegeslagen, zoals overal in Frankrijk trouwens. Daar moeten nog verschillende jaren van catastrofale oogsten worden aan toegevoegd, die de prijs van het graan en dus ook van het brood sterk doen stijgen. En zonder werk is er geen geld, zonder geld kan men geen brood kopen.

Bernadette zelf werkt van jongs af aan. Thuis helpt zij haar moeder of vervangt haar, zowel voor het huishouden als voor het bewaken van haar jongere broertjes. Buitenshuis is ze meid bij verschillende families. Heel vlug echter, omwille van de economische crisis gaat dat werk verloren en zij wordt met haar zuster voddenraapster. Zij verzamelen alles wat ze kunnen vinden: ijzer, papier, karton... om er wat geld voor te krijgen, dat onmiddellijk verdwijnt in het aanschaffen van brood. Wanneer er in het dorp niets meer te rapen valt, en gedwongen door de noodzaak, trekken Bernadette en haar zus Toinette de stad uit om hout te sprokkelen en de takkenbossen te verkopen om brood aan te schaffen.

Bernadette doet dat allemaal met een broze gezondheid. Zij heeft astma en draagt de gevolgen van cholera, die haar op twaalfjarige leeftijd vlak bij de dood bracht.

In 1858, Bernadette is dan veertien jaar. Zij was praktisch nooit naar school gegaan en zoals haar ouders kan zij noch lezen noch schrijven. Bij de Soubirous spreekt er niemand Frans.

Hun taal is de streektaal van Lourdes. Dit ontbreken van het Frans belet Bernadette het leren van de catechismus. Zij kende dus praktisch niets van de godsdienst, en ondanks haar groot verlangen is ze niet toegelaten voor haar eerste communie. Haar godsdienst draait rond het rozenkransgebed en de zondagsmis. Zij kent wel het Onzevader, het Weesgegroet, het Eer aan de Vader en de aanroeping “O Maria, zonder zonde ontvangen, bid voor ons die onze toevlucht tot u nemen”. Dat stelt haar in staat te bidden, met het gezin of alleen en zich op de zondagsmis voor te bereiden.

Op 11 februari 1858, in de late voormiddag van een even slechte dag als alle andere, gaat Bernadette hout sprokkelen bij de grot van Lourdes. Een “dame”, iets groter dan zichzelf, verschijnt aan haar in een licht. Deze mysterieuze bezoeker, in wie zij de Maagd Maria nog niet herkent, brengt haar een verlichting die heel haar leven zal verlichten. Tijdens de achttien verschijningen, tussen 11 februari 1858 en 16 juli van hetzelfde jaar, is de Heilige Maagd haar catechiste, opdat Bernadette Christus kan ontmoeten, ontvangen, beminnen en dienen.

Of u nu in Lourdes zijt, onder de pelgrims bij de Grot, alleen of met anderen bent, in een nabijgelegen of ver land, ik nodig u uit binnen te treden in het relaas van de verschijningen, door het luisteren, mediteren en bidden. Zo kunt u zich ten volle eigen maken wat de ervaring van Bernadette is geweest. Zoals zij en in haar spoor, door Maria te verwelkomen, met haar te leven, zult u degene ontmoeten van wie zij de Moeder is en die zij u schenkt: Jezus Christus.

1/WAT IS ER OP 11 FEBRUARI 1858 GEBEURD?

Relaas

11 februari 1858 is een catastrofale dag zoals alle voorgaande. Het is koud, het regent ook die dag, maar vooral, bij de Soubirous in het cachot is het miserie. Er is geen geld meer, ook geen eten meer. De ouders en de vier kinderen hebben honger. In de voormiddag trekken Bernadette (14 jaar), haar zus Toinette (12 jaar) en hun vriendinnetje Jeanne Abadie (13 jaar) de stad uit om hout te sprokkelen. Zo zullen zij op de snelste manier een beetje geld hebben om brood te kopen. Bij de Grot Massabielle aangekomen doen Jeanne en Toinette hun klompen uit om het kleine kanaaltje (dat vandaag niet meer bestaat) door te waden en de holte binnen te gaan.

Bernadette kan dat niet, haar moeder heeft haar verboden de voeten nat te maken, om een astmacrisis te vermijden. Na enkele stenen in het water te hebben geworpen, in een poging een overgang te maken, en ze er niet in slaagt, besluit ze toch haar klompen en kousen uit te trekken. Laten we nu luisteren naar wat Bernadette over haar ervaring vertelt:

“Ik begon mijn kousen uit te trekken. Ik hoorde een geluid als een windstoot. Ik draaide toen het hoofd naar het grasland en keek: de bomen waren rustig, ik deed verder met mijn kousen. Ik hoorde hetzelfde geluid, ik hief het hoofd op en keek naar de grot; ik zag een in het wit geklede Dame, met een wit kleed, een witte sluier, een blauwe gordel, een grote rozenkrans in de hand en een gele roos op elke voet. Ze deed me teken naderbij te komen, maar ik had schrik.

Ik dacht mij te vergissen, ik wreef me de ogen uit, ik keek opnieuw en ik zag nog steeds dezelfde Dame. Toen stak ik mijn hand in mijn zak om mijn rozenkrans uit te halen. Ik wilde het kruisteken maken, ik kon niet, mijn hand veel neer. Toen werd ik echt angstig. Vervolgens nam de Dame de rozenkrans en zij maakte het kruisteken; toen begon de angst te verdwijnen. Ik nam opnieuw mijn rozenkrans, ik kon het kruisteken maken, ik probeerde opnieuw en kon een tweede kruisteken maken. Zodra ik het kruisteken had gemaakt verdween de angst helemaal; vanaf dat moment was ik heel rustig.

Ik knielde neer en bad de rozenkrans, in aanwezigheid van de mooie Dame. Na het rozenkransgebed deed ze me teken te naderen, maar ik heb het toch niet gedurfd. Toen verdween zij. Ik waadde door het beekje om naar mijn gezellinnen te gaan.”

Commentaar

Bernadette zegt ons eerst: “Ik hoorde een geluid als een windstoot;” In de Bijbel is de wind de aanwezigheid van de Geest van God en van de eerste lijnen wordt er gezegd dat de Geest over de wateren blies. De heilige Geest is Deze die de afstand tussen God en ons wegneemt. Hij doet ons de aanwezigheid van God verinnerlijken. Maria is degene op wie de heilige Geest is neergekomen, zoals het wordt gezegd in het relaas van de Aankondiging: “De heilige Geest zal over u neerdalen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen” (Lc 1, 35).

“Ik wreef me de ogen uit.” Verbaasd door de aanwezigheid van die mysterieuze Dame wrijft Bernadette zich de ogen uit, gelovend dat het een illusie is. Ook in het relaas van de Aankondiging is de Maagd na de begroeting door de engel verbaasd en verbouwereerd.

Waarom is Bernadette verbouwereerd? En waarom is Maria verbouwereerd? Heel gewoon, omdat wij niet gewoon zijn dat God in ons komt wonen. God is voor ons eerst de heel Andere, en wij zijn de andere. Het is maar in Christus, de mens geworden God, dat wij de nabijheid van God in onze levens ontwaren. In feite vertellen de twee verslagen, die van

de Menswording en die van de eerste verschijning, allebei over God die plots in het leven van een mens binnenkomt.

Bernadette gaat verder: “Toen werd ik echt bang.” Verschrikt neemt Bernadette haar rozenkrans. Ze wil het kruisteken maken en haar hand valt neer. “Vervolgens nam de Dame de rozenkrans en zij maakte het kruisteken; toen begon de angst te verdwijnen.” Waarom wil Bernadette dat eerste kruisteken maken? Gewoon om zich te beschermen! Maar ook de Dame, die zich niet hoeft te beschermen, maakt het kruisteken!

Waarom? Om ons te leren dat Zij, de Onbevleete, de vrucht is van het Kruis van haar Zoon. De kerk zegt het ons in haar dogma, wanneer zij ons leert dat Maria Onbevleet is dank zij de verdienste van haar Zoon.

Het lezen van deze enkele lijnen over de eerste verschijning leiden ons direct naar het aanschouwen van twee personen. Eerst Bernadette in haar ellende, die symbool staat voor de gekwetste mensheid en dan, in de nis van de rots, Maria, die geen godin is en symbool staat voor de door God gevormde mensheid.

Tijdens die eerste verschijning is de eerste geste van Maria het planten van het Kruis tussen haarzelf en Bernadette. Het is een heel pedagogische manier om te leren dat de overgang van een gekwetste mensheid naar een Door God gevormde mensheid langs het mysterie van het Kruis gebeurt. Vanaf nu leidt Maria naar het hart van de Blijde Boodschap, de verkondiging van de Dood en de Verrijzenis van Christus, het paasmysterie.

Bernadette doet ons begrijpen dat zij vanaf het kruisteken is binnengetreten in een nieuwe realiteit: “Zodra ik het kruisteken had gemaakt verdween de angst helemaal; vanaf dat moment was ik heel rustig.”

Het kruisteken dat Bernadette bij de Grot ontvangt is voor haar maar een voorbereiding op de pelgrimstocht die de Dame haar zal voorstellen te doen tijdens heel de duur van de achttien verschijningen. Deze bedevaart heeft een naam: haar bekering.

2/DE EERSTE WOORDEN: DERDE VERSCHIJNING

Relaas

Op donderdag 18 februari 1858, gaat Bernadette voor de derde keer naar de Grot, wat voor haar helemaal onverhoopt was. Na de tweede verschijning immers, op zondag 14 februari, had Bernadette van haar ouders het formele verbod gekregen, en zij dacht er niet aan ongehoorzaam te zijn. Een onverwacht gebeuren had de situatie ontward.

Door nieuwsgierigheid aangezet had Mw. Millet, bij wie de moeder van Bernadette de was ging doen om een beetje geld te verdienen, van de Soubirous geëist met het kind naar de Grot te kunnen gaan.

En zo zal Bernadette, in het gezelschap van Jeanne-Marie Millet en Antoinette Peyret om 5.30 u in de morgen de Dame terugzien. Alles is tot in de kleinste details georganiseerd. Men komt aan met een kaars in de hand, maar ook met pen en papier, zonder te hebben vergeten Bernadette een mooie zin in de streektaal aan te leren, opdat zij de Dame over haar identiteit kan ondervragen. Want dat is het echte doel van die ware expeditie: weten wie die mysterieuze bezoeker is.

Van bij hun aankomst knielt Bernadette neer, maakt heel vroom het kruisteken, zoals ze het had geleerd te doen, en begint het rozenkransgebed. Een beetje later zegt ze: “Zij is daar” en zet gewoon haar gebed verder. Op het einde van haar meditatie (over de geheimen/mysterieën) staat Bernadette recht. Mw. Millet en Mw. Peyret begrijpen dat het moment gekomen is. Ze reiken dus Bernadette het blad en de pen die ze in de inkt doopten. Het kind weet wat het te doen staat, want alles werd goed gerepeteerd. Bernadette reikt dus het materiaal aan de dame, met de woorden die ze uit het hoofd leerde en toch een beetje moeilijk zijn om ze zich te herinneren: “Mevrouw wilt u zo goed zijn uw naam op te

schrijven?” Als antwoord, met veel zachtheid, glimlacht de Dame. En dan, met een teken van de hand nodigt zij Bernadette uit de Grot binnen te gaan.

Zodra Bernadette de holte van de Grot is binnentreden, ziet zij dat de dame haar al voor is en haar met een lichte glimlach begroet. En dan, zegt ze met een onthutsende eenvoud tot Bernadette: “Het is niet nodig.” Na de verschijning vragen de twee vrouwen aan hun boodschapperster of zij verantwoordelijk zijn voor deze mislukking. Het kind verzekert hen met de woorden: “Nee, wees gerust, de Dame keek ook naar u.”

Commentaar

De expeditie die Mw. Millet en Mw. Antoinette Peyret organiseerden, is opgezet vanuit de nieuwsgierigheid. Zij willen de naam van de Dame kennen. Hun vindingrijkheid helpt hen om alles te voorzien. Niets mag hen ontsnappen.

Het plan van God is anders. De Heer wil dat wij met vertrouwen in relatie met Hem treden. En het is langs het luisteren dat wij Hem kunnen ontmoeten. Dat laat toe de betekenis van het antwoord van de dame aan Bernadette te begrijpen: “Wat ik u te zeggen heb 'is niet nodig' op te schrijven.” Maria legt de klemtoon op het belang van het woord. In hun mens zijn Maria en Bernadette geroepen om eerst in gesprek een relatie te bouwen. Het is inderdaad in het geven en het ontvangen woord dat de dialoog tussen twee mensen wordt aangeknoopt. Maar deze uitwisseling van woorden leidt naar een diepere en beslissende dialoog, deze van de Schepper met zijn schepsel. God heeft immers alles met zijn Woord geschapen. Daarom is het eerste gebod van God dat van het luisteren.

In dat licht en met een bewonderenswaardige catechese laat Maria verstaan dat ze niet komt om iets toe te voegen aan of weg te nemen van wat in de Schrift staat, in het Woord van God, het Evangelie. Maria heeft van haar hart een schrijn gemaakt, om er het Woord te ontvangen, te bewaren en te overwegen. Zij had toch aan de engel geantwoord: “Mij geschiede naar uw woord! (Lc 1, 38).

Toch bewaart Maria dat Woord niet alleen in haar hart, zij geeft het ook aan Bernadette door, die zo heel concreet deelneemster wordt aan de ervaring van de eerste van de gelovigen. Door het zo ontvangen woord is Bernadette uitgenodigd een nieuwe weg in te slaan. Het gaat er eerst om de Andere door zijn Woord in haar leven binnen te laten. Wanneer Jezus in het Evangelie te maken heeft met verharde harten, kan Hij niet spreken. Het ontvangen van het Woord veronderstelt al een begin van bekering.

Voor Bernadette, die noch lezen noch schrijven kan, is het feit dat de dialoog met woorden gebeurt al een bevrijding. De Dame richt zich immers tot het beste in haarzelf. Vanaf dan kan Bernadette antwoorden vanuit het beste van haarzelf, het vertrouwen dat ze schenkt.

Vaak berusten onze eigen projecten op onze onzekerheden, onze kleine berekeningen, onze nutteloze ambities. We zijn heel vlug ontgoocheld wanneer onze ondernemingen mislukken. Wij worden zoals Maria en Bernadette geroepen om te luisteren naar het Woord van God, opdat het ons verlicht en een nieuwe zin aan ons bestaan geeft. Het is in die houding van vertrouwen, die soms pijnlijk lijkt, dat wij uit onszelf kunnen treden en ons openen voor een echte ontmoeting met God en met onze medemensen, mogelijk omdat wij onszelf vergeten.

Relaas

Bernadette hoorde voor de eerste keer de stem van de Dame, haar toevertrouwend dat wat ze te zeggen heeft “niet nodig is” op papier te zetten. Maar het onderhoud loopt verder en het is deze keer de Dame die het initiatief neemt, Bernadette vragend: “Wilt u zo goed zijn voor mij om gedurende twee weken naar hier te komen?” Na het antwoord van Bernadette gaat de Dame verder en bevestigt: “Ik beloof u niet het geluk van deze wereld,

maar van de andere”. Dat zijn de drie opeenvolgende woorden die Maria bij de derde verschijning, tijdens die inleidende dialoog met Bernadette, zegt.

Commentaar

De vraag van Maria om “gedurende twee weken te komen” heeft met vertrouwen te maken. Zij geeft immers geen enkel detail, geen programma, en zichzelf belooft niet op de afspraak aanwezig te zijn. Het moet ons doen denken aan de roeping van Abram, de vader van de gelovigen, aan wat de Heer hem maar had gezegd:

“Trek weg uit uw land, uw stam en uw familie, naar het land dat Ik u aan zal wijzen” (Gen 12, 1). Toen trok Abram weg, zoals Jahwe hem had opgedragen (gen 12, 4). Dit woord wordt in het Evangelie expliciet door de oproep van Jezus tot zijn eerste leerlingen: “Kom en zie” (Joh 1, 39). Het gaat telkens om in een vertrouwensrelatie te treden, vertrouwen dat de leerling tekent en inleiding is op de geloofservaring.

Wat aan Bernadette wordt gevraagd is niet moeilijk, maar vereist de praktijk ervan om de teneur te begrijpen. Het gaat immers om iets eenvoudigs maar mysterieus, die alleen maar kan vervuld worden door een positief antwoord. Bernadette is ten slotte niet geroepen bij de eerste verschijning, maar bij de derde ontmoeting. Zij was ervoor nog niet klaar om die vraag te horen. Zij moest eerst een eerste stap in vertrouwen zetten.

Voor ons richten Gods uitnodigingen zich altijd tot onze vrijheid. Zij vereisen dus een antwoord van onze kant, concreet onze keuze tonend. Ons antwoord doet ons dan binnentreden in het plan van God en van de genade die Hij ons schenkt om onze keuze tot een goed einde te brengen.

Of het nu gaat om het huwelijk, het celibaat, het religieuze leven of het priesterschap, zoals voor Bernadette heeft ons project te maken met een concrete plaats en een precieze duur. Door op een van deze uitnodigingen in te gaan, ontvangt elkeen de nodige genade, soms geconcretiseerd in een sacrament, om hem in staat te stellen zijn project goed uit te voeren tot aan de volle realisatie ervan, in harmonie met het plan van God. Toch gebeurt dat niet zonder moeilijkheden. Iedereen moet zijn kruis dragen.

Op die manier belooft Maria niet aan Bernadette gedurende twee weken te verschijnen, maar vraagt haar gedurende twee weken te komen. Maria zal inderdaad twee keer niet aan Bernadette verschijnen.

Maar de dag van elke verschijning is het antwoord van Bernadette ook moeilijk. Ze heeft heel wat keren obstakels te overwinnen. Voor haar zijn het in het begin het herhaalde verbod van haar eigen familie, daarna het gezag, die het haar moeilijk maken naar de grot te gaan “zoals beloofd was”. Maar telkens ook is er een onverwacht gebeuren dat de situatie omkeert zodat Bernadette trouw kan zijn aan haar belofte.

De vraag van Maria, Bernadette uitnodigend voor haar zo goed te zijn gedurende twee weken naar de Grot te gaan, loopt uit op een belofte, na het positieve antwoord van Bernadette: “Ik belooft u niet het geluk van deze wereld, maar van de andere”. Over welk geluk gaat het hier?

Elke mens streeft naar geluk. En het geluk kan op verschillende vlakken gevonden worden. Toch is het geluk van deze wereld oppervlakkig tegenover dat wat Maria aan Bernadette voorstelt, het geluk van de andere wereld, verbonden met dat wat door Jezus in het Evangelie wordt voorgesteld.

Dat is de vrucht van de gave van ons eigen leven. Wie kan de vreugde om de gegeven opvoeding aan hun kinderen wegnemen, hun leven gevend voor hen in volharding en trouw gedurende al die jaren? Wie kan het geluk wegnemen van wie zijn leven heeft gegeven, in dienst van de armen, de zieken en allen die in nood verkeren? Wie kan de vreugde en de trouw wegnemen, van een gegeven en trouw beleefd woord tot in de uiterste consequenties? Wie kan de diepe voldoening wegnemen van een goed uitgevoerd werk in transparantie, edelmoedigheid en bekwaamheid? Niemand kan deze vrede, deze vreugde en dat geluk ontnemen.

Wanneer een christen zijn leven geeft, treedt hij zoals Bernadette binnen in een andere wereld. Hij smaakt dan het Rijk der hemelen dat Jezus in het Evangelie aanbiedt, langs de parabels die altijd over iets essentieels handelen, van de orde van de liefde, zonder dewelke alles vruchteloos is.

3/DE BRON EN DE BOETE

Relaas

Na de derde verschijning en tot aan de achtste ontmoeting zijn er geen woorden meer. Vanaf dan zet Bernadette een stap vooruit in de beleving van het gebed, de stilte en de contemplatie.

Maria en Bernadette verinnerlijken en verdiepen hun initiële dialoog. In zekere zin is het de fase waarin zij elkaar echt ontdekken.

Maar alles verandert, heel onverwacht, tussen de achtste en de elfde verschijning. Bernadette stelt schokkende en onbegrijpelijke gebaren voor de mensen die rond de Grot samen troepen. Haar gelaat is getekend door verdriet, lijden en pijn. Om welke gebaren gaat het?

Zij verplaatst zich op haar knieën en kust de grond.

Zij eet kruid.

Zij maakt haar gezicht vuil en toont zich zo aan de menigte.

Bernadette herhaalt deze gebaren gedurende vier opeenvolgende verschijningen. Het belangrijkste gebeurt op een heel precieze plek, achteraan in de Grot, een beetje naar links. Daar zit Bernadette geknield en met het gezicht naar beneden krabt ze in de bodem. Heel vlug stuit ze op modder, waarvan ze er neemt en haar gezicht bevuilt, dat al verdrietig was. Iedereen is sterk geschokt. Bernadette doet verder en, wanneer ze wat modderig water vindt, drinkt ze er van, na het drie keer te hebben weggegooid. Rond haar staat iedereen perplex. Toch doet Bernadette nog verder. En plots, van onder die modder komt er zuiver, helder en klaar water te voorschijn. Wat doet Bernadette? Zij voert uit wat de dame haar blijft herhalen: “Ga naar de bron, drink er en was u er”. Terwijl ze die gestes doet hoort Bernadette als een litanie: “Boete, boete, boete!” en ook “Bid tot God voor de zondaars”. Deze laatste woorden zijn meer uitgewerkt in de module III van de vorming van de ziekenhelpers.

Commentaar

De drie gestes die Bernadette stelde, op vraag van de Dame, zijn Bijbelse gebaren. En zij hebben alle drie een precies doel: op een symbolische manier de Grot bevrijden en ontdoen van het overtollige.

Vooreerst het kruipen op de knieën en het kussen van de bodem: het is een gebaar van nabijheid en tederheid, die ons doet denken aan de parabel van de barmhartige Samaritaan (Lc 10, 29-37). Hij spreekt ons van de nabijheid van God voor elke mens in Jezus Christus. Hij is het, de mensgeworden Zoon van God, die de zieken en de zondaars komt zoeken.

Kruid eten duidt aan dat dit gebaar in het licht van Pasen moet gezien worden. In het boek Exodus lezen we: “In die nacht moet het vlees gegeten worden, op het vuur gebraden. Het moet gegeten worden met ongezuurd brood en bittere kruiden” (Ex 12, 8). Christus is het paaslam dat de zonden op zich neemt, aangeduid door de zure kruiden.

Het derde gebaar, het vuil maken van het gezicht, verwijst ons naar Christus die aanvaardt en de zonde van de wereld op zich neemt (Jes 56, 4-5). Hij is het, Christus, de Lijdende Dienaar die niets menselijks meer heeft (Jes 52, 14). Bernadette, het gezicht onder

het vuil, toont ons de mens door de zonde misvormd, waardoor hij niet langer een schepsel kan zijn naar het beeld van God.

Maar waarom moet men naar deze Grot gaan en haar bevrijden van het kruid en de modder? Omdat zij een immens grote schat bevat. Bij de negende verschijning zegt de dame aan Bernadette:

“Ga naar de bron, drink er en was u er”. Drie keer trekt Bernadette naar de Gave, want daar is er water. Drie keer doet de Dame haar terugkeren. Bij de vierde keer toont ze de precieze plek waar Bernadette zal krabben en graven, waar een bron van helder water zal ontspringen.

Wat is de Dame ons aan het onthullen? Allereerst, langs de ontdekking van de bron, het zuivere water dat stroomde uit de doorstoken zijde van Christus, bij de gave van zijn leven op het kruis (Joh 19, 34). Tegelijk verwijst dit water naar ons persoonlijk leven, naar ons die geschapen zijn naar het beeld en de gelijkenis van God en die deze waardigheid in liefde, naastenliefde, dienst en de gave van zichzelf dragen. Dit water is de deugd van de naastenliefde, ten diepste in onszelf verankerd en waaraan onze medemensen willen drinken. En wij, van wie de zonde al is afgewassen door het doopsel, wij moeten steeds terugkeren naar de bron van de sacramenten om gezuiverd te worden. Maar wij moeten ook zonder ophouden de bron terugvinden die de Heer in ons hart heeft gelegd. Zoals de bron van de Grot door de modder was verstopt, zo wordt ook de bron in ons hart door onze zonden verborgen en, zoals voor Bernadette bij de Grot, wordt die bron alleen maar toegankelijk indien ze ons door een andere persoon wordt aangeduid. “Elke keer dat gij dat hebt gedaan aan een van deze kleinen, hebt gij het aan Mij gedaan” (Mt 25).

Zo is het dat de zieke, de arme, onze medemens dorsten naar onze liefde. Zo gaat het ook in het leven van een echtpaar: de man heeft de capaciteit en de zending om de bron van liefde in het hart van zijn vrouw te doen ontspringen. De echtgenote heeft exact dezelfde zending: de bron van liefde in het hart van haar man doen ontspringen. En het gaat ook verder dan alleen maar de relatie van een echtpaar. Elke menselijke relatie is door de Schepper geroepen om deze dimensie van de liefde binnen te gaan, opdat de man en de vrouw werkelijk beeld en gelijkenis van God kunnen zijn. Kortom, wij dorsten allen naar de liefde van de een en van de andere.

Het is de diepe zin van de bedevaart. Dat wil zeggen, wij zijn niet geroepen om elkaar te ontmoeten rond onze oppervlakkigheden, of in andere woorden aan de buitenkant van de grot. Wij zijn geroepen om te bestaan, door de liefde, in ons hart en in dat van de medemens, om het beste te geven en te ontvangen.

4/DE ZENDING: “Ga aan de priesters zeggen dat men hier een kapel moet bouwen en dat men er in processie naartoe moet komen” (dertiende verschijning op dinsdag 2 maart)

Relaas

Tijdens de eerste zeven verschijningen is Bernadette gelukkig. Blijde geheimen. Maar bij de volgende vier verschijningen, van de 8^e tot de 11^e verschijning, treedt Bernadette binnen in de beleving van het lijden, terwijl ze de bron zal blootleggen. Droevige geheimen. Tijdens de laatste zeven verschijningen beleeft Bernadette een geluk van een andere orde, die haar helemaal vervult. Glorievolle geheimen. Zo zien we Bernadette bij de dertiende verschijning bij de Grot aankomen, als naar gewoonte rond 5,30 u in de morgen. Zij knielt onmiddellijk neer, tekent zich langzaam met een groot kruisteken en begint haar meditatie op de rozenkrans.

Een beetje later licht haar gezicht op en, hoewel ze onbeweeglijk blijft, begrijpen allen dat de Dame er is. Later, haar rozenkrans in haar zak opbergend, gaat Bernadette de Grot binnen en gaat ze dicht bij de rots aan de rechterkant. De Dame heeft dus teken

gedaan dat ze moest naderen. Maria begroet Bernadette. Als een moeder en haar dochter beleven ze een heel innig hartelijk moment.

In die ontmoeting komt het moment van de catechese, het onderricht en zelfs van de zending.

Op die 2^e maart 1858 zegt zo de Dame tot Bernadette: “Ga aan de priesters zeggen dat men hier een kapel moet bouwen en dat men er in processie naartoe moet komen”. Na de verschijning volgt Bernadette dezelfde weg, maar ze gaat niet direct naar het Cachot bij haar ouders.

Vergezeld van twee van haar tantes gaat Bernadette naar de pastorie van Lourdes, bij Mijnheer Pastoor.

Het is voor haar een moeilijk moment. Vooreerst omdat het de eerste keer is dat zij deze man met zijn indrukwekkende postuur zal ontmoeten. Maar ook omdat het onthaal dat de priester biedt aan de tantes Bernarde en Basile en aan Bernadette niet erg warm is.

Bernadette, sterk onder de indruk, voelt zich een beetje verloren. Zozeer dat ze pas bij het verlaten van de pastorie bewust wordt dat ze een deel van het verzoek heeft vergeten te zeggen. Om de Pastoor opnieuw te ontmoeten vraagt ze niet meer aan haar tantes haar te vergezellen, maar ze zoekt Dominique Cazenave op, de kosteres van de parochie, opdat zij voor haar een afspraak met de priester regelt.

In de avond ontmoet Bernadette dus voor de tweede keer E.H. Peyramale en brengt hem heel het verzoek over waarmee de Dame haar had belast. Bij het verlaten van de pastorie vertrouwt Bernadette stralend aan Dominique toe: “Ik ben gelukkig, ik heb mijn boodschap gedaan”.

Commentaar

“Ga naar mijn broeders en zeg hun” (Joh 20, 17) dat is het eerste woord van de verrezen Jezus tot een vrouw, Maria van Magdala. “Ga zeggen” dat is het woord van Maria, de Moeder van Jezus, tot een vrouw, Bernadette Soubirous.

De vrouwen hebben altijd een overwegende rol gehad in het doorgeven van de Blijde Boodschap. De vraag van Maria “Ga aan de priesters zeggen dat men hier een kapel moet bouwen en dat men naar hier in processie moet komen” klinkt heel banaal in het Lourdes van vandaag. Maar in de context van 1858 heeft wat nu normaal is heel wat voeten in de aarde gehad vooraleer het werd uitgevoerd.

Het gaat om een duidelijke vraag, die zich tot de priesters richt. Voor Bernadette is 'de priester' allereerst Mijnheer pastoor van Lourdes, E.H. Dominique Peyramale. Naar die priester gaan, die ze nooit eerder heeft ontmoet, en die van haar alleen had horen spreken omwille van de gebeurtenissen bij de Grot, is dus een serieuze moeilijkheid. Bernadette is ongeletterd, kent niets van de godsdienst, ze heeft haar eerste communie nog niet gedaan, en juist zij draagt een boodschap die moeilijk uit te voeren is. Een kapel bouwen, waar er al een kerk is, die van Lourdes, en in processie trekken naar een Grot die buiten de stad ligt, dat heeft geen zin. Voor wie belast is met het doorgeven van een dergelijke boodschap is er reden om ontmoedigd te geraken.

De profeet Jeremia riep tot God: “Ah, Jahwe, mijn Heer, ik kan niet spreken; ik ben veel te jong”. Maar Jahwe antwoordde: “Naar iedereen tot wie Ik u zend, moet gij gaan. Wees niet bang voor hen, want ik ben bij u om u te redden. Ik leg mijn woorden in uw mond” (Jer 1, 6-9).

Het kan ook bij ons gebeurd zijn dat we een moeilijk woord moesten spreken dat te maken heeft met het getuigen van ons geloof. Maar ook anderen hebben zich tot ons gericht, getuigend van het geloof van de Kerk, en voor hen was het misschien ook moeilijk. Denken we ook aan de Maagd Maria, de zending ontvangend van de engel met woorden die ook moeilijk waren. De engel stelt haar dan gerust, zeggend: “Voor God is niets onmogelijk” (Lc 1,37).

Waarover gaat het? Een kapel bouwen. De eerste vraag die we ons zouden kunnen stellen is deze: waarom een kapel bouwen buiten de stad, terwijl Lourdes al zijn eigen kerk heeft? De kapel in kwestie is niet alleen een gebouw, maar de Kerk zelf, die het Vol van God is, het Lichaam van Christus, de Tempel van de Geest. “Laat ook uzelf als levende stenen voegen in de bouw van de geestelijke tempel” (1 P 2, 5).

Elke gedoopte is geroepen om met zijn broeders en zusters een gemeenschap te bouwen, gesteund op de levende aanwezigheid van Christus, door zijn Geest, en waarin de liefde de onderlinge band is. Denk aan uw parochie, aan uw beweging, aan de familie, aan de Hospitaliteit.

Waarom die kapel buiten de stad? Het is ook het in praktijk brengen van het Evangelie. De Verrezen Jezus maakt langs een boodschapster, Maria van Magdala, een afspraak met zijn leerlingen, niet in Jeruzalem maar in Galilea (Mt 28, 7). Waarom daar? Omdat Galilea het kruispunt van de naties is. Het is een manier om ons te zeggen dat de Kerk niet geroepen is om het centrum te zijn, maar dat zij altijd naar de buitenrand wordt gezonden. Gezonden om het Evangelie aan de wereld te verkondigen. Dat is de zending in haar essentie en in haar doel.

Het tweede deel van de vraag van Maria aan Bernadette betreft de processies. In Lourdes ziet u en neemt u zelfs tweemaal per dag deel aan de grote processies. Misschien zijn er bij u thuis ook processies. Deze processies hebben een doel. Zij herinneren er ons aan dat we een volk zijn dat door het Evangelie op weg is gezet op zoek naar de ontmoeting met God.

Deze processies zijn eigenlijk maar een bleek beeld van de grote processie van het bestaan van elk van ons. Zij beduiden ons dat de ontmoeting met God gebeurt langs de ontmoeting met de andere en in de concrete gebaren van naastenliefde. Want “Wat gij aan een dezer geringsten van mijn broeders hebt gedaan, hebt gij aan Mij gedaan” (Mt 25, 40). Vandaar de nadruk van Maria om de processie te doen, om door de banden van de naastenliefde samen te komen en samen verder te gaan.

Deze vraag om een kapel te bouwen en een processie te doen staat in verband met de ontdekking van de bron, want zij is niet mogelijk indien we niet in staat zijn te zoeken in het diepste van onszelf en in het hart van de andere, naar de liefde die de Heer in onze harten heeft uitgestort (Rom 5, 5).

5/DE ZENDING: « Ik ben de Onbevleete Ontvangenis» (16e verschijning op donderdag 25 maart 1858)

Relaas

21 dagen heeft Bernadette de Dame niet meer gezien. Maar midden in de nacht van 25 maart 1858 wordt Bernadette wakker en roept uit: “Ik moet naar de Grot gaan”. Het is nog geen 5 u wanneer Bernadette in het gezelschap van haar jongste tante, Lucile Castérot, op de plaats van afspraak is. Van bij het eerste tientje van de rozenkrans is de Dame er al en na het gebed doet zij Bernadette een teken dat ze de grot moet binnengaan. Bernadette durft haar vragen: “Wilt u zo goed zijn mij uw naam te zeggen?” Pas wanneer zij het voor de vierde keer vraagt “hangt de Dame haar rozenkrans op de arm, opent haar samengevouwen handen, strekt ze wijd open naar de aarde toe en dan, in één beweging vouwt ze de handen ter hoogte van haar borst, heft de ogen ten hemel en zegt: “Qué soy era Immaculada Councéptiou”. Het stemt Bernadette heel gelukkig de naam van de Dame te kennen. Zij denkt vooral dat het aan Mijnheer Pastoor veel plezier zal doen. Want, na de vraag om de bouw van de kapel, en onmiddellijk bewust van de kosten die dat zou meebrengen, had de priester geëist de identiteit te kennen van deze die op die manier Bernadette Soubirous kwam bezoeken.

Bernadette komt bij de pastorie, gaat zonder kloppen binnen en roept tot Mijnheer Pastoor die voor haar staat: “Qué soy era Immaculada Counceptiou!” E.H. Peyramale is zo verbaasd dat Bernadette herneemt: “De dame heeft mij gezegd “Qué soy era Immaculada Counceptiou”.

“Een dame kan zo niet heten” antwoordt Mijnheer Pastoor direct en hij voegt er aan toe: “Je vergist je, je weet niet wat dat wil zeggen”. Bernadette antwoordt niet, en de Pastoor opnieuw: “Hoe kan je zulke dingen zeggen als je ze niet begrijpt!”

“Ik heb het heel de weg herhaald” zegt Bernadette dan. Dat is teveel. Mijnheer pastoor kan zich niet langer inhouden. Hij zou willen wenen. Er steekt inderdaad zoveel onschuld en een zo grote genade in de woorden van Bernadette dat hij helemaal in de war is en op het punt staat in tranen uit te barsten. Hij stuurt dus het meisje zonder veel nadenken weg: “ga nu maar naar huis, ik zie je wel op een andere dag!” Bernadette verlaat de pastorie en gaat naar haar biechtvader, E.H. Bernard-Marie Pomian.

Zij had twee dagen na 11 februari haar eerste ontmoeting met de dame verteld. Nu kan ze hem haar naam zeggen. Dat ze de betekenis van die woorden niet begrijpt, stoort Bernadette amper. Wat haar interesseert is niet de naam van de Dame, maar wel bij haar te zijn.

Commentaar

Op 8 december had de Kerk de Onbevleete Ontvangenis van de Maagd Maria als dogma afgekondigd. Bernadette, bijna niets kennend van de godsdienst, weet niets van het dogma af, net zoals ze niets weet van de naam en natuurlijk van de betekenis die hij kan hebben, zelfs al zegt de dame haar die naam in de streektaal van Lourdes. Toch is die naam voor haar belangrijk, en wel om twee redenen:

1° omdat het een concreet antwoord is op de vraag van Mijnheer Pastoor en

2° omdat het de naam is van een persoon die haar bemint en die zij bemint.

Voor Bernadette berust het doorgeven van die naam dus niet op het eventuele verstaan van die naam, maar op de vreugde die hij haar verschaft en die ze uitstraalt, daarbij iets openbarend van de inhoud ervan.

De verliefden weten het, zijn voor wie de betekenis van de woorden niet berust op concepten maar op de ervaring waarnaar ze verwijzen. Maar wat betekenen die vijf mysterieuze woorden die Bernadette uit de mond van Maria ontvangt?

“Ik ben”. Opdat wij zouden kunnen gericht worden naar zijn godheid, zegt Jezus: “Ik ben de weg, de waarheid en het leven” (Joh 14, 6), “Ik ben de verrijzenis” (Joh 11, 25), “Ik ben het licht der wereld” (Joh 8, 12), “Ik ben het brood des levens” (Joh 6, 35). Maria stelt zich dus voor op de manier van Jezus in zijn band met God, in zijn relatie als zijn Zoon.

“De Onbevleete”, het is geen adjectief maar een naam, die niet alleen verwijst naar een attribuut, een eigenschap, maar naar een realiteit, deze van de initiële schepping en nog meer naar de ultieme Schepping. Met de Onbevleete wordt ons de vervulling van onze mensheid onthuld, want Maria is er het eerste teken van. De Onbevleete is het menselijk wezen dat volledig deelneemt, zonder enige belemmering, zonder enige aarzeling, aan wat God Is (Ef 1, 3-5).

“Ontvangenis”. De Ontvangenis heeft met het leven te maken. Het is het feit van het ontvangen van het leven. Het is ook het doorgeven van het leven. De ontvangenis is dus zowel een ontvangen vrucht als een gegeven vrucht. Het is een vrucht die vrucht geeft. Maria is met God verbonden, van Hem ontvangt zij het leven en zij geeft dat leven door. Maria ontvangt alles van God en geeft alles wat ze van God ontving door. God ontvangend geeft ze God.

Maria aanschouwen, zij die tot Bernadette zei: “Ik ben de Onbevleete Ontvangenis”, is de door het kruis van Christus herschapen mensheid aanschouwen. Door aan Bernadette

te zeggen “Ik ben de Onbevleete Ontvangenis”, laat zij op onze aarde een immens grote kreet van hoop horen. Het kwaad en de dood hebben dus niet het laatste woord omdat, door de wil van God, “waar de zonde heeft gewoekerd, werd de genade mateloos” (Rom 5, 20).

Het horen zeggen “Ik ben de Onbevleete Ontvangenis” doet Bernadette begrijpen dat deze Dame die aan haar verschijnt in zekere zin de andere wereld is, zonder enige vervorming, zonder beperking, zonder iets te verbergen. Dat deed trouwens een van de eerste chapelains van Lourdes, Pater Duboé, Missionaris van Garaison, deze prachtige zin zeggen: “De toekomst van Lourdes is de Onbevleete Ontvangenis”. Het klopt, maar men moet tot het einde doorgaan en zeggen: “De toekomst van de mensheid is de Onbevleete Ontvangenis”.

Dat moet elke gedoopte, elke mens die toegang krijgt tot de schat die Bernadette ontving, toelaten met een positieve blik, optimistisch, vol vertrouwen kijken naar zijn toekomst en die van de mensheid. God heeft het Kwaad niet geschapen, God wil het Kwaad niet, en Hij heeft voor altijd het Kwaad overwonnen door het kruis van zijn Zoon, Jezus Christus. Vanaf toen is de betekenis van elk christelijk leven zich zo sterk mogelijk te verbinden met Christus, de Overwinnaar van het Kwaad.

Dat moet elke gedoopte er toe leiden concrete engagementen aan te gaan, in overeenstemming met Degene die heeft gezegd: “Ik ben de Onbevleete Ontvangenis.” Voor de christenen is het kwaad bestrijden geen optie, maar een taak, een verplichting, een noodzaak zelfs. Wij moeten vechten tegen onrecht, geweld en ellende. Wij moeten ons engageren ten gunste van het leven. Wij moeten ons milieu beschermen. Wij moeten bewerkers van vrede zijn. Wij moeten werken ten gunste van de mens, van de waardigheid van elke mens. Wij moeten werken om het Kwaad, de ziekte en het ongeluk terug te dringen. Elkeen zal het terrein voor zijn handelen vinden. Allen zullen hun inzet en deze van de anderen in het gebed dragen.

Zo zullen zij allen aanwezig brengen die met Christus verbonden zijn in de aanschouwing van Degene die zei: “Ik ben de Onbevleete Ontvangenis”.

Lourdes, 11 februari 2017.

**Pater Horacio Brito,
Algemeen Aalmoezenier
van Hospitalité Notre Dame de Lourdes**

Le Calendrier des 18 Apparitions de Notre-Dame à Bernadette

1858	LES EVENEMENTS	LES PAROLES
FEVRIER		
J 11	1re apparition : Bernadette voit une Dame tout habillée de blanc dans la Grotte de Massabielle.	
D 14	2e apparition.	
M 17	(Mercredi des Cendres).	
J 18	3e apparition : Invitation à venir pendant 15 jours.	VOULEZ-VOUS ME FAIRE LA GRACE DE VENIR ICI PENDANT 15 JOURS. JE NE VOUS PROMETS PAS DE VOUS RENDRE HEUREUSE EN CE MONDE, MAIS DANS L'AUTRE.
	4e apparition.	
S 20	5e apparition.	
D 21	6e apparition.	
L 22	(jour sans apparition).	
Ma 23	7e apparition.	
Me 24	8e apparition : Message de prière et de pénitence.	PENITENCE ! PENITENCE ! PENITENCE + VOUS PRIEREZ DIEU POUR LES PECHEURS. + ALLEZ BAISER LA TERRE POUR LA CONVERSION DES PECHEURS. + ALLEZ BOIRE A LA FONTAINE ET VOUS Y LAVER. + VOUS MANGEREZ DE CETTE HERBE QUI EST LA.
J 25	9e apparition : Découverte de la source.	
V 26	(jour sans apparition).	
S 27	10e apparition : Mêmes paroles et mêmes gestes.	
D 28	11e apparition : que le 24 février.	
MARS		
L 1er	12e apparition.	
Ma 2	13e apparition : Demande aux prêtres : La « Procession », la « Chapelle ».	ALLEZ DIRE AUX PRETRES QU'ON VIENNE ICI EN PROCESSION ET QU'ON Y BATISSE UNE CHAPELLE.
Me 3	14e apparition : Nouvelle demande de la chapelle.	
J 4	15e apparition : Dernier jour de la quinzaine.	
J 25	16e apparition : La Dame dit son nom. (Fête de l'Annonciation).	QUE SOY ERA IMMACULADA COUNCEPCIOU. JE SUIS L'IMMACULEE CONCEPTION.
AVRIL		
Me 7	17e apparition : Le « miracle du cierge ». (Mercredi de Pâques).	
JUILLET		
V 16	18e apparition : Bernadette, de la prairie face au Gave voit la Vierge, « plus belle que jamais ». (Fête de Notre-Dame du Mont-Carmel).	

Mystères – Mysteries

Apparition – Verschijning

Date – Datum

(Fête) – (Feest)

Nombre de paroles – Aantal woorden

Paroles de la Vierge Marie – Woorden van de Maagd Maria

Joyeux – Blijde

1ère Jeudi 11 février- 1e donderdag 11 februari

Jeudi 18 février – Donderdag 18 februari

Ce n'est pas nécessaire. – Dat is niet nodig.

Voulez-vous me faire la grâce de venir ici pendant quinze jours ? – Wilt u zo goed zijn voor mij om gedurende twee weken naar hier te komen?

Je ne vous promets pas le bonheur de ce monde, mais de l'autre monde. – Ik beloof u niet het geluk van deze wereld, maar van de andere.

2ème Dimanche 14 février – 2e Zondag 14 februari

Mercredi des Cendres – Aswoensdag

3ème Jeudi 18 février – 3e Donderdag 18 februari

3 paroles – 3 woorden

4ème Vendredi 19 février – 4e Vrijdag 19 februari

QUINZAINÉ DE APPARITIONS – VEERTIENDAAGSE VAN DE VERSCHIJNINGEN

5ème Samedi 20 février – 5e Zaterdag 20 februari

6ème Dimanche 21 février – 6e Zondag 21 februari

Jour sans apparition – Dag zonder verschijning

7ème Mardi 23 février – 7e Dinsdag 23 februari

Douloureux – Droevige

8ème Mercredi 24 février – 8e Woensdag 24 februari

5 paroles – 5 woorden

Du 24 au 28 février – Van 24 tot 28 februari

Priez Dieu pour la conversion des pécheurs – Bid tot God voor de bekering van de zondaars

Embrassez la terre en signe de pénitence pour les pécheurs. – Kus de aarde als teken van boete voor de zondaars

Pénitence ! Pénitence ! Pénitence ! – Boete! Boete! Boete!

Allez à la source, boire et vous y laver. – Ga naar de bron drink er en was u er.

Vous mangerez de cette herbe qui est là. – Eet van het kruid dat er groeit.

9ème Jeudi 25 février – 9e Donderdag 25 februari

Jour sans apparition – Dag zonder verschijning

10ème Samedi 27 février – 10e Zaterdag 27 februari

11ème Dimanche 28 février – 11e Zondag 28 februari

Glorieux – Glorievolle

12ème Lundi 1er mars – 12e Maandag 1 maart

Mardi 2 mars – Dinsdag 2 maart

Allez dire aux prêtres que l'on bâtit ici une chapelle et que l'on y vient en procession. – Ga aan de priesters zeggen dat men hier een kapel moet bouwen en dat men naar hier in processie moet komen.

13ème Mardi 2 mars **1 parole – 13e Dinsdag 2 maart 1 woord**

14ème Mercredi 3 mars – 14e Woensdag 3 maart

15ème Jeudi 4 mars – 15e Donderdag 4 maart

Jeudi 25 mars – Donderdag 25 maart

Je suis l'Immaculée Conception. – Ik ben de Onbevleete Ontvangenis

16ème Jeudi 25 mars (Annonciation) – 16e Donderdag 25 maart (Aankondiging)

1 parole – 1 woord

17ème Mercredi 7 avril Mercredi de Pâques – 17e Woensdag 7 april

16

Mystères – Mysteries

Apparition – verschijning

Date – Datum

(Fête) – (Feest)

Nombre de paroles – Aantal woorden

Paroles de la Vierge Marie – Woorden van de Maagd Maria

18ème Vendredi 16 juillet ND du Mont Carmel – 18e Vrijdag 16 juli OLV van de Berg Karmel